

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 8.11.2007
COM(2007) 694 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Evropska pobuda i2010 o e-vključenosti

„Biti del informacijske družbe“

[SEC(2007) 1469]
[SEC(2007) 1470]

1. POVZETEK

Informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) so za mnoge ljudi v Evropi postale ključnega pomena. Aktivna uporaba IKT za posameznike pogosto pomeni boljše možnosti za zaposlitev, dostop do informacij ali socialne stike. IKT omogočajo večje izboljšave na področju socialnih storitev, zdravstva ali izobraževanja, veliko prispevajo k rasti produktivnosti ter odpirajo mnoge poslovne priložnosti.

E-vključenost se nanaša na ukrepe za ustvarjanje vključujoče informacijske družbe, **informacijske družbe za vse**. Cilj je, da se vsaki osebi, ki to želi, omogoči popolna udeležba v informacijski družbi, ne glede na individualno ali socialno zapostavljenost. E-vključenost je nujna za socialno pravičnost, saj zagotavlja enakovreden položaj v družbi znanja. Potrebna je tudi iz ekonomskih razlogov, da bo mogoče v polni meri izkoristiti potencial informacijske družbe za rast produktivnosti ter zmanjšati stroške socialne in ekonomske izključenosti. Nenazadnje vključujoča informacijska družba tudi odpira velike tržne priložnosti za sektor IKT.

E-vključenost je ključni predpogoj za ekonomski in družbeni napredek pobude i2010, *informacijska družba za rast in delovna mesta*¹, s tem pa tudi za lizbonsko agendo. Odprava vrzeli pri širokopasovnem internetu in dostopu do interneta ali izboljšanje digitalne pismenosti dejansko pomenita nova delovna mesta in storitve. Glede na prve ocene bi lahko prednosti e-vključenosti v EU v petih letih dosegle ekvivalent 35 do 85 milijard EUR.

Pobuda i2010 je poudarila pomen e-vključenosti, države članice, Evropska komisija, industrija in nevladne organizacije, ki predstavljajo uporabnike, pa so sprejeli več ukrepov za spodbujanje e-vključenosti. Mejniki so pomenili „Ministrska deklaracija iz Rige“ iz leta 2006 o IKT za vključujočo informacijsko družbo², ki je določila konkretne cilje glede uporabe in razpoložljivosti interneta, digitalne pismenosti ter dostopnosti IKT do leta 2010.

Vendar je napredek kljub vsem tem koristnim pobudam še vedno premajhen in večine ciljev iz Rige ni mogoče doseči. Še naprej predstavljajo problem razdrobljena prizadevanja in premajhno sodelovanje.

Glede na pomen IKT predstavlja dejstvo, da se dostop do njih in njihova uporaba ne povečujeta, pomembno obliko socialne in ekonomske izključenosti. **Trdovratni digitalni prepadi** vplivajo na **kohezijo in blaginjo**.

Zato bo potrebnega še veliko dela, da bi dosegli e-vključenost in uresničili cilje iz Rige. Ukrepi na ravni EU so upravičeni, da se zagotovijo enake pravice v informacijski družbi, skladnost notranjega trga in uskladišveni ukrepi na področju e-vključenosti.

Najprej je treba povečati prepoznavnost e-vključenosti ter raven zavezanosti politike in zainteresiranih strani. Zatem je treba vzpostaviti stimulativne pogoje (cenovno ugodne in dostopne tehnologije ter znanja za uporabo IKT), po potrebi s podporo zakonodaje. Poleg tega morajo biti prizadevanja zainteresiranih strani, da zagotavljajo učinkovite in vključujoče storitve, podprte z IKT, usmerjena h konkretnim prednostnim nalogam in večji skladnosti.

¹ COM(2005) 229.

² Ministrska konferenca v Rigi, „IKT za vključujočo družbo“ (11.–13.6.2006).

Zato to sporočilo predlaga evropsko pobudo o e-vključenosti³, ki obsega:

A) **kampanjo e-vključenost** – „E-vključenost; bodite njen del!“ za povečanje ozaveščenosti in združevanje prizadevanj v letu 2008, ki se bo zaključila z **ministrsko konferenco**, kjer se bo prikazal konkreten napredek in se bodo okrepile zaveze, ter

B) **strateški okvir ukrepov** za izvajanje Ministrske deklaracije iz Rige, in sicer z:

1. omogočanjem dostopa do informacijske družbe za vse z odpravljanjem vrzeli pri širokopasovnem internetu, dostopu do interneta in digitalni pismenosti;
2. pospeševanjem aktivne udeležbe skupin, ki jim grozi izključenost, in izboljšanjem kakovosti življenja;
3. integracija ukrepov na področju e-vključenosti, da bi dosegli čim trajnejši učinek.

2. OZADJE: SEDANJE STANJE IN PRIHODNJI IZZIVI

Ministrska deklaracija iz Rige iz leta 2006 je določila cilje, ki jih je treba doseči do leta 2010. Če se bodo nadaljevali sedanji trendi, bo večino teh ciljev zelo težko doseči na ravni EU, čeprav so znotraj Evrope velike razlike in nekatere regije dobro uspevajo. Socialne razlike pri uporabi IKT ostajajo, v nekaterih primerih pa se celo večajo.

Napredek pri uresničevanju ciljev Ministrske deklaracije iz Rige

- **Uporaba interneta:** prepoloviti razkorak med povprečnim prebivalstvom EU ter starejšimi, invalidi, ženskami, nižje izobraženimi, nezaposlenimi in „manj razvitimi“ regijami.

Konec leta 2006 je še vedno obstajalo veliko vrzeli med povprečnim prebivalstvom EU-27 (45 % jih je rednih uporabnikov interneta) ter nekaterimi skupinami, zlasti ljudmi, starejšimi od 65 let (10 % uporabnikov interneta), ekonomsko neaktivnimi (17 % uporabnikov interneta) in nižje izobraženimi (25 % uporabnikov interneta). Kot kažejo napovedi, se te razlike ne bodo prepolovile do leta 2010.

- **Širokopasovna pokritost:** doseči več kot 90 % prebivalstva EU.

Ta cilj je bil dosežen do konca leta 2006 (vključenih je 89 % prebivalstva EU), vendar še vedno ostajajo razlike med državami in regijami; vključenega je na primer samo 70 % podeželskega prebivalstva.

- **Digitalna pismenost:** prepoloviti razkorak med povprečnim prebivalstvom EU in nekaterimi skupinami, ki jim grozi izključenost.

Konec leta 2006 je še vedno obstajalo veliko vrzeli med povprečnim prebivalstvom EU-27 (59 % ima minimalno stopnjo digitalne pismenosti) ter nekaterimi skupinami, zlasti ljudmi, starejšimi od 65 let (17 % digitalno pismenih), ekonomsko neaktivnimi (27 % digitalno

³ Na podlagi povratnih informacij skupine i2010 na visoki ravni in podskupine i2010 za e-vključenost, posvetovanj z zainteresiranimi stranmi, spletnim javnim posvetovanjem, študijami in oceno učinka.

pismenih) in nižje izobraženimi (35 %).

- **Dostopnost javnih spletnih strani:** vse javne spletne strani morajo biti skladne s Smernicami za dostopnost spletnih vsebin 1.0, kar je zlasti pomembno za invalide.

Konec leta 2006 ta cilj še zdaleč ni bil dosežen (le majhen del preverjenih javnih spletnih strani je bil v celoti skladen s temi smernicami).

Vse pomembnejše zainteresirane strani – posamezni uporabniki, industrija IKT, ponudniki storitev, javni organi – se še vedno soočajo s celo vrsto ovir za napredek.

2.1. Uporabniki in neuporabniki: mnogi nimajo aktivne vloge v informacijski družbi

Uporaba IKT, zlasti mobilne telefonije in internetnih storitev, se je hitro razširila na številne skupine prebivalstva. V zadnjih letih so se zmanjšale razlike v povezavi s spolom, starostjo ter med nezaposlenimi in zaposlenimi. Vendar ostajajo strukturne razlike in v prihodnosti nas čaka še veliko izzivov. Predvsem:

- IKT so mnogim omogočile velik napredek. Vendar je zaradi tržnih in drugih ovir še vedno premalo dostopnih IKT.
- Ostajajo razlike na področju digitalnih znanj. S širjenjem uporabe IKT in storitev, podprtih z IKT, so nekateri ljudje v vedno večjem zaostanku, zlasti tisti, ki niso del delovne sile ali imajo nizko izobrazbo. Oviro pomeni tudi dejstvo, da je malo vsebin na voljo v jezikih, ki jih razumejo potencialni uporabniki.
- Obstajajo tudi razlike med šolami kar zadeva širokopasovne povezave, dostopnost računalnikov in znanj IKT, ki ji imajo učitelji, MSP pa različno izkoriščajo prednosti IKT.
- Čeprav se internet širi, ga okrog 50 % evropskega prebivalstva še vedno ne uporablja redno. Neuporabniki so predvsem nižje izobraženi, ekonomsko neaktivni ali starejši ljudje.
- Tudi uporabniki lahko povečajo svoja prizadevanja: v Evropi so njihovi interesi še vedno relativno razdrobljeni in slabo zastopani v primerjavi z ZDA.

Cilj e-vključenosti: odprava vrzeli na področju razpoložljivosti, dostopnosti, cenovne ugodnosti in digitalnih znanj.

2.2. Industrija IKT in ponudniki storitev: vključujoče rešitve IKT ostajajo nezadostne in razdrobljene

Številni akterji v industriji si močno prizadevajo za izboljšanje e-vključenosti, na primer z izboljšanjem e-dostopnosti ali usposabljanji⁴. Vendar je na področju IKT še vedno premalo rešitev, ki so cenovno ugodne in prilagojene posebnim individualnim potrebam. Posebni problemi, kjer bi morala industrija in ponudniki storitev igrati večjo vlogo, so:

- V nekaterih delih Evrope še vedno ni širokopasovnih povezav, obstaja razkorak med mestnimi in podeželskimi območji, poleg tega pa so med cenami širokopasovnih storitev velike razlike.
- V mnogih državah je e-dostopnost še vedno premajhna, npr. kar zadeva spletne strani, digitalno televizijo, telefonski dostop do služb za nujne primere ali javne informacijske terminale, pojavljajo pa se tudi nove ovire. To je pogosto rezultat strukturnih pomanjkljivosti trga in pomanjkanja skupnih pristopov na notranjem trgu, ki predstavljajo resne ovire za industrijo. Tehnologije in storitve za množični trg pogosto niso uporabne za vse. E-dostopnost kot posel, vreden več milijard eurov, je tako neizkoriščena (invalidi po ocenah predstavljajo 15 % prebivalstva EU).
- Na splošno je položaj v zvezi z e-dostopnostjo boljši v državah, kjer je to področje strožje urejeno, kar pa ne predstavlja ovire za popolnoma konkurenčen trg IKT. Nasprotno, zaradi pravnih zahtev v zvezi z e-dostopnostjo so se vzpostavili enaki konkurenčni pogoji za družbe, nastajajo pa tudi nove poslovne priložnosti.

Cilj e-vključenosti: spodbujanje in omogočanje vključujočih IKT kot delujočega in uspešnega posla.

2.3. Javni organi: ukrep politike ni dovolj usklajen in učinkovit

Mnogi javni organi na vseh ravneh izvajajo pobude, ki dajejo prednost e-vključenosti. Te obsegajo vse od pravno zagotovljene pravice dostopa do IKT in njihove dostopnosti pa do finančne podpore za ukrepe e-vključenosti. EU je zelo aktivna tudi prek svojih programov politik na področju informacijske družbe, varstva podatkov, socialne vključenosti in zaposlovanja, javnih naročil, raziskav, izobraževanja, kulture in standardizacije. E-vključenost je eden izmed temeljev pobude i2010, iz katere izhajajo konkretni ukrepi politike⁵. Ministrska deklaracija iz Rige iz leta 2006 je z opredelitvijo prednostnih nalog in zavezo določenim ciljem pripravila okvir za celovito politiko. Vendar je pred nami še veliko dela:

- Ozaveščenost, dokazi o učinku in razumevanje povezave med uporabo IKT s socialno in ekonomsko udeleženo so še vedno premajhni⁶.

⁴ Glej na primer dokument EICTA „Moving Towards a Fully Inclusive Digital Europe“ (Na poti k popolnoma vključujoči digitalni Evropi).

⁵ Zlasti na področju e-dostopnosti (COM(2005) 425), širokopasovne vrzeli (COM(2006) 129), vključujoče e-uprave (COM(2006) 173), IKT in staranja (COM(2007) 332) ter e-znanj (COM(2007) 496).

⁶ Vendar akcijski načrt o invalidnosti (COM(2003) 650) vse od svojega pričetka obravnava IKT.

- Vprašanja glede e-vključenosti še vedno niso običajna v socialnih, ekonomskih in tehnoloških programih politik, strateški pristopi za sodelovanje zainteresiranih strani za doseganje skupnih ciljev pa so še vedno pomanjkljivi ali pa sploh ne obstajajo.
- Dejavnosti so pogosto razdrobljene, javni ukrepi pa niso dovolj usklajeni s prizadevanji civilne družbe in podjetij. Vzrok za to je delno tudi večplastnost e-vključenosti, pri kateri je lahko udeleženih več ministrstev.
- Manjkajo učinkoviti pravni okviri za strogo zaščito pravic uporabnikov ob nevarnosti izključenosti na notranjem trgu. To je zlasti opazno pri e-dostopnosti; zakonodaja v Evropi je razdrobljena in ima omejen učinek. Zadevne določbe EU se izvajajo nekonsistentno ali se sploh ne izvajajo, v glavnem zaradi njihove nezavezujoče narave, nacionalni pristopi pa se lahko občutno razlikujejo⁷. To ovira skupne značilnosti e-dostopnosti v škodo mnogih uporabnikov in industrije IKT, ki se sooča z razdrobljenimi trgi in različnimi zahtevami.

Cilj e-vključenosti: usklajene in učinkovite politike in zakonodaja na področju e-vključenosti.

3. ODGOVOR NA IZZIVE: EVROPSKA POBUDA O E-VKLJUČENOSTI

Z reševanjem problemov, opredeljenih v prejšnjem oddelku, bo mogoč oprijemljiv napredek v smeri ciljev i2010 glede e-vključenosti in tistim iz Rige. Namen evropske pobude o e-vključenosti je zato v prvi vrsti povečati zavedanje glede nujnosti in glede pomembnosti prispevka, ki ga ima lahko e-vključenost na kakovost življenja, gospodarsko rast in delovna mesta ter okrepiti glavne zaveze iz Rige. Pobuda ne nalaga upravnega ali finančnega bremena na ravni EU.

„E-vključenost; bodite njen del“: povečanje ozaveščenosti in združevanje prizadevanj

- Komisija bo v letu 2008 izvajala posebno kampanjo („E-vključenost; bodite njen del“), ki bo temeljila na pozivu za prispevke in bo poudarila pobude, dogodke in rezultate v zvezi z e-vključenostjo iz vse Evrope.
- Komisija bo konec leta 2008 organizirala ministrsko konferenco o e-vključenosti na visoki ravni, ki bo zbrala in objavila mnoge dosežke na področju e-vključenosti, podelila evropsko nagrado za e-vključenost, preučila stanje in zastavila nove cilje za prihodnost.

Drugič, evropska pobuda o e-vključenosti zagotavlja okvir za ukrepe, ki temelji na obstoječih dejavnostih in išče sinergije med njimi, zapolnjuje vrzeli ter v končni fazi stremi k boljšemu učinku e-vključenosti prek skladnega niza ukrepov na treh področjih:

- **vzpostavitev** pogojev, da bodo lahko vsi udeleženi v informacijski družbi
- **pospeševanje** aktivnega sodelovanja skupin, ki jim grozi izključenost, in izboljšanje kakovosti življenja;
- **integracija** ukrepov na področju e-vključenosti, da bi dosegli čim trajnejši učinek.

⁷ Glej poročila skupine INCOM-COCOM o pravnih določbah EU glede e-dostopnosti in študijo „Measuring e-Accessibility in Europe“ (Ocena e-dostopnosti v Evropi).

3.1. Vzpostavitev pogojev, da bodo lahko vsi udeleženi v informacijski družbi

Predpogoji za udeležbo v informacijski družbi so razpoložljivost cenovno ugodnih in dostopnih IKT ter sposobnost posameznikov, da jih uporabljajo. Veliko ljudi še vedno nima možnosti, da bi v polni meri izkoristili možnosti IKT, ker ti predpogoji niso izpolnjeni. Nekateri nimajo fizičnega dostopa do proizvodov in storitev IKT, zlasti širokopasovnega interneta, drugi pa si uporabe IKT ne morejo privoščiti. Poleg tega je za to, da bi v polni meri izkoristili prednosti informacijske družbe, ključnega pomena, da se zagotovi dostop do širokopasovnega interneta z zadostno hitrostjo. V nekaj letih bo za storitve, kot je telemedicina, ki so velikega pomena za mnoge ljudi, ki jim grozi izključenost, zlasti za naraščajočo populacijo starejših ljudi, potrebna hitrost vsaj 20 Mbit/s. Treba je tudi povečati zavedanje glede tveganj pri obdelavi osebnih podatkov prek mrež IKT in uporabnike seznaniti, s čim se soočajo, npr. krajo identitete, diskriminatornim profiliranjem ali stalnim nadzorom⁸.

Za mnoge invalide so ovire e-dostopnosti še vedno velik problem. Sporočilo o e-dostopnosti iz leta 2005⁹ je napovedalo nadaljnje ukrepe v letu 2007, vključno z novo zakonodajo, če bi bilo to potrebno. Ankete na evropski ravni in javno posvetovanje za pripravo tega sporočila kažejo na to, da je napredek še vedno premajhen. Čeprav je več držav sprejelo ukrepe, vključno z zakonodajo, imajo včasih omejen učinek, saj se ne izvajajo pravilno. Zato je treba določiti jasna pravila in mehanizme na ravni EU, kot je nedavno pozval Evropski ekonomsko-socialni odbor¹⁰. Poleg tega je treba to storiti takoj, preden različni nacionalni ukrepi še bolj razdrobijo trg in preden nove tehnologije, kot je digitalna televizija, osvojijo množični trg. Pravni ukrepi in neregulativna podpora (pilotni projekti, raziskave, promocija) morajo biti povezani. Prav tako si je treba še naprej prizadevati za mednarodno sodelovanje na področju e-dostopnosti.

Nenazadnje je treba upoštevati tudi dejstvo, da veliko ljudi, ki jim grozi izključenost, še vedno nima potrebnih digitalnih znanj.

Odprava širokopasovne vrzeli

- Komisija bo spodbujala regionalne pobude za vključujočo informacijsko družbo prek tematskih mrež v okviru pobude Evropske komisije „Regije za gospodarsko spremembo“¹¹. Sredstva Kohezijskega sklada se bodo še naprej vlagala v znanje na področjih, kjer je komercialna uporaba infrastruktur in storitev IKT nezadostna.
- Regionalni in lokalni organi EU morajo biti gonilna sila pri prizadevanjih za odpravo širokopasovne vrzeli, tudi z uporabo strukturnih skladov EU in skladov EU za razvoj podeželja, za spodbujanje vključujoče informacijske družbe, zlasti v oddaljenih in podeželskih območjih. Podpirati morajo tako infrastrukturo kot tudi e-storitve in aplikacije za državljane (e-zdravje, e-vlada, e-učenje in e-vključenost).
- Komisija bo v okviru podpornega programa za politiko IKT podprla omrežno platformo o regionalnih spodbudah za informacijsko družbo, izvedla pa bo tudi anketo

⁸ Ta vprašanja so obravnavana v sporočilu o tehnologijah za boljše varovanje zasebnosti (COM(2007) 228).

⁹ COM(2005) 425.

¹⁰ Mnenje EESC o bodoči zakonodaji na področju e-vključenosti (TEN/295, 30. maj 2007).

¹¹ COM(2006) 675 konč.

o financiranju regionalnih projektov na področju informacijske družbe s strani EU.

Odprava vrzeli na področju e-dostopnosti

- Industrija IKT se mora hitro zavezati k temu, da bo v obdobju od 2008 do 2010 pripravila rešitve za slepe in slabovidne, invalide ter/ali osebe z motnjami v mentalnem razvoju, ki bodo varovale njihovo zasebnost in s pomočjo katerih bodo lahko uporabljali digitalno televizijo (dostopna digitalna televizija) in elektronske komunikacije (ti. „totalna komunikacija“), da bi zlasti zagotovili dostop do služb za nujne primere in interoperabilnost (v skladu s predlaganim pregledom direktiv o e-komunikacijah), in sicer na podlagi sedanjega sodelovanja z uporabniki.
- Industrija in uporabniki morajo še naprej sodelovati z evropskimi organizacijami za standardizacijo, da bi zlasti povečali standardizacijo na področju javnih naročil za dostopne proizvode in storitve IKT. Prav tako se od njih pričakuje, da bodo še naprej sodelovali, da bi najpozneje do konca leta 2008 pripravili evropski program usposabljanja o vključujočem razvoju IKT.
- Države članice se poziva, da povečajo spremljanje izpolnjevanja zahtev e-dostopnosti v sedanji zakonodaji EU in da se do sredine leta 2008 dogovorijo o načrtu za dostopnost javnih spletnih strani.
- Komisija bo v okviru podpornega programa za politiko IKT za leto 2007 sofinancirala pilotni projekt za dostopno digitalno televizijo, v okviru podpornega programa za politiko IKT za leto 2008 pa namerava financirati pilotni projekt za „totalno komunikacijo“ in skupne pristope za dostopnost spleta, zlasti prek evropske metodologije za primerjalno analizo, poleg tega pa bo še naprej raziskovala e-dostopnost in podporne tehnologije na podlagi Sedmega okvirnega programa EU za raziskave in razvoj (7OP).
- Komisija bo delovala v smeri horizontalnega zakonodajnega pristopa za dostopno informacijsko družbo, da bi zagotovila enake pravice in učinkovit notranji trg. Javno posvetovanje in ocena učinka v prvi polovici leta 2008 bosta zagotovila informacije za morebiten zakonodajni predlog Komisije v zvezi z e-dostopnostjo v drugi polovici leta 2008. Hkrati bo Komisija poskušala v okviru pregleda direktiv ES o elektronskih komunikacijah v svojih predlogih Evropskemu parlamentu in Svetu bolj poudariti e-dostopnost.

Odprava vrzeli pri digitalni pismenosti

- Organi na vseh ravneh, skupaj z industrijo in družbenimi organizacijami, imajo veliko odgovornost za izboljšanje digitalne pismenosti v skladu z zavezami iz Rige in priporočilom o ključnih sposobnostih za vseživljenjsko učenje¹². Za digitalno pismenost so ključnega pomena sistemi izobraževanja in usposabljanja. Javne organe se poziva, da v letu 2008 v sodelovanju z industrijo okrepijo prizadevanja za spodbujanje e-znanj in

¹² Priporočilo Sveta in Parlamenta 2006/962/ES.

osnovno usposabljanje za digitalno pismenost, zlasti za tiste, ki jim najbolj grozi izključenost.

- Komisija v skladu z Deklaracijo iz Rige izvaja pregled digitalne pismenosti na ravni EU, pri čemer ji svetuje skupina strokovnjakov za digitalno pismenost, in bo do konca leta 2008 zagotovila smernice za politiko digitalne pismenosti za ranljive skupine.

3.2. Pospeševanje aktivnega sodelovanja ciljnih skupin, ki jim grozi izključenost, in izboljšanje kakovosti življenja

Treba je vzpostaviti stimulatívne pogoje, vendar to samo po sebi še ni dovolj. Treba je tudi spodbujati učinkovito uporabo storitev, podprtih z IKT, in zagotavljati priložnosti za izboljšanje sposobnosti prek izobraževanja in usposabljanja. Ukrepi na področju e-vključenosti morajo biti osredotočeni na ljudi, ki jim grozi izključenost, in na ljudi, ki IKT ne uporabljajo in zaradi tega zamujajo potencialne koristi za svojo kakovost življenja. Deklaracija iz Rige je določila več ciljnih skupin, vključno s starejšimi ljudmi, invalidi in kulturnimi manjšinami. V povezavi s tem so pomembni učni pripomočki na internetu za izobraževanje za posebne potrebe.

Vključevanje socialno zapostavljenih prek modernih javnih e-storitev

- Javne organe se poziva, da občutno okrepijo svoje dejavnosti na področju vključujoče e-uprave in e-sodelovanja v skladu z lizbonsko ministrsko deklaracijo o e-upravi iz septembra 2007. To je najhitrejši način za spodbujanje vključenosti, zlasti za socialne storitve v neposrednem stiku z ljudmi, ki jim grozi izključenost.
- Komisija bo prek podpornega programa za politiko IKT in programov e-sodelovanja podprla izmenjavo in analizo dobrih praks ter pilotne projekte na področju inovativnih rešitev.

Reševanje problemov staranja prebivalstva, zdravstvenega stanja in invalidnosti v informacijski družbi

- Industrija, organizacije uporabnikov, države članice in Komisija morajo izvajati akcijski načrt EU „Prijetno staranje v informacijski družbi“¹³ in s tem pomembno prispevati k vrhu o e-vključenosti konec leta 2008.
- Komisija bo še naprej podpirala raziskave in uporabo inovativnih rešitev, podprtih z IKT, ki se nanašajo na staranje prebivalstva, invalidnost in zdravje. Pripravila bo tudi program za IKT za aktivno staranje in delovno okolje.
- Komisija bo v začetku leta 2008 izdala priporočilo o interoperabilnosti e-zdravja (obravnavala bo podatke ključne infrastrukture e-zdravja – povzetek podatkov o bolniku in sklop podatkov za nujne primere), prav tako pa bo leta 2008 sprožila novo evropsko pobudo o telemedicini, ki po podprta s podpornim programom za politiko IKT.

¹³ COM(2007) 332.

Raziskovanje z IKT podprtih možnosti za marginalizirane mlade ljudi in migrante, ki jim grozi izključenost.

- Industrija in organi evropskih držav so v največji meri odgovorni za raziskovanje potenciala novih tehnologij, da omogočajo inovativne storitve in pomagajo ljudem, predvsem mladim, ki jim grozi izključenost, migrantom in kulturnim manjšinam, zlasti z večjezično in prilagojeno vsebino.
- Komisija bo podpirala nova področja e-vključenosti z izmenjavo praks in ciljnim projekti v okviru raziskovalnih programov in programov uporabe EU (7OP in podporni program za politiko IKT).

3.3. Integracija ukrepov na področju e-vključenosti, da bi dosegli čim trajnejši učinek

Za popoln in dolgotrajen učinek je treba uskladiti programe politik na ravni EU in nacionalni ravni, integrirati e-vključenost v zadevne politike in bolje uskladiti ukrepe. Prostovoljni dogovori v industriji, ki se nanašajo na e-vključenost, morajo imeti polno podporo evropskih in nacionalnih organov. Organizacije uporabnikov morajo okrepiti svojo e-vključenost.

Večji in trajnejši učinek prek integracije in usklajevanja

- Industrija, družbene organizacije in javni organi morajo bolje usklajevati svoja prizadevanja za e-vključenost in poziva se jih, da na podlagi obstoječega sodelovanja združijo sile v odprtem partnerstvu za e-vključenost. Komisija bo še naprej podpirala organizacije uporabnikov pri povečevanju njihovih prizadevanj za e-vključenost pri usklajevanju s skupino i2010 na visoki ravni.
- Oblikovalce politike na vseh ravneh se poziva, da upoštevajo potencial IKT v socialnih in ekonomskih politikah ter na drugi strani pri pobudah politike, ki se nanašajo na IKT, in pri zadevnih ocenah učinkov upoštevajo vidike socialne vključenosti, načelo nediskriminacije in dostopnost.
- Komisija bo v odgovor na poziv Evropskega parlamenta za pobude o digitalnih pravicah uporabnikov¹⁴ pojasnila obstoječe pravice in obveznosti potrošnikov v digitalnem okolju.
- Komisija bo v letu 2008 še naprej spodbujala socialno vključenost ob pregledu i2010, sporočilu o univerzalnih storitvah elektronskih komunikacij in mednarodni strategiji EU o informacijski družbi. Prav tako bo v tretji fazi akcijskega načrta o invalidnosti, ki naj bi bil sprejet do konca leta 2007, še naprej upoštevala vidik dostopnosti IKT, poleg tega pa bo tudi sprejela ukrepe v skladu s konvencijo ZN o pravicah invalidov. Komisija tudi izvaja oceno učinka o morebitnih ukrepih za dopolnitev sedanjega zakonodajnega okvira EU za boj proti diskriminaciji na podlagi člena 13 Pogodbe EU.
- Nenazadnje bo Komisija dala zgled, saj bo izboljšala večjezičnost in dostopnost portala Europa, da bo bolj prijazen do uporabnikov.

Izboljšanje poznavanja in primerjava napredka na področju e-vključenosti

- Komisija bo izboljšala spremljanje in analizo e-vključenosti z rednim letnim ocenjevanjem napredka pri doseganju ciljev iz Rige na podlagi niza kazalnikov („kriteriji iz Rige“).
- Komisija bo med drugim izvajala ankete in študije o ovirah podporni tehnologiji, pripomočkih za adaptivno učenje, e-vključenosti in socialnem kapitalu, socialnem in ekonomskem učinku IKT ter percepciji informacijske družbe.

4. SKLEPI

V evropskem ekonomskem in socialnem programu je treba jasno poudariti vlogo informacijske družbe pri ekonomski in socialni udeležnosti. To sporočilo, ki prispeva k lizbonski agendi, temelji na i2010 ter izhaja iz Ministrske deklaracije iz Rige o e-vključenosti, predstavlja celovito strategijo e-vključenosti za odstranitev ovir v sami informacijski družbi, maksimiranje prispevka IKT k ekonomski in socialni vključenosti ter spodbujanje poslovnih priložnosti v tem kontekstu.

¹⁴ Nezakonodajna resolucija o zaupanju potrošnikov v digitalnem okolju (INI/2006/2048).

Komisija zdaj Evropski parlament, države članice, regije in zainteresirane strani poziva, da od besed preidejo k dejanjem in ob podpori ukrepov politike, opredeljenih v tem sporočilu, uresničijo e-vključenost. Ta skupna prizadevanja bodo prispevala k poslovnim priložnostim ter k doseganju dostopne in vključujoče informacijske družbe, v kateri bo lahko vsak izmed nas sodeloval pod enakimi pogoji.